

ת"פ 4816/12/18 - מדינת ישראל נגד דניאל עמנו

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 4816-12-18 מדינת ישראל נ' אברהם ואח'

בפני כב' הנשיאה, השופטת עינת רון
המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם 3. דניאל עמנו

נוכחים:

ב"כ המאשימה, עו"ד יוסף בן יהונתן

ב"כ הנאשם, עו"ד משה שמיר

הנאשם בעצמו

גזר דין

ביום 3/4/19, הודה הנאשם והורשע בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של: 5 עבירות של עיסוק במכירה ובהפצה של טובין שסומנו בלא רשות בעל הסימן, על הטובין מן הסוג לגביו נרשם סימן המסחר, או מוכר, או מפיץ טובין כאמור, בהיקף מסחרי - עבירה על סעיף 60 (א)(3) לפקודת סימני מסחר [נוסח חדש], תשל"ב 1972, 5 עבירות של טיפול רשלני בתרופות או בחומר רעיל לפי סעיף 338 (א)(8) לחוק העונשין, התשל"ז 1977, 6 עבירות של איסור ייצור, שיווק, או החזקה לשם שיווק של תכשיר או חומר גלם לפי סעיפים 47 ה' לפקודת הרוקחים [נוסח חדש], התשמ"א 1981 + סעיף 29 לחוק העונשין, עבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות - עבירה לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, עבירה של החזקת טובין מפרים לשם מסחר לפי סעיף 60(א)(4) לפקודת סימני המסחר; עבירה של קשירת קשר לעוון - עבירה על סעיף 449 (א)(2) לחוק העונשין, עבירה של אי הודעה על תחילת התעסקות לפי סעיף 215א(א) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש] 2 עבירות של אי ניהול פנקסי חשבונות - עבירה על סעיף 216 (5) לפקודת מס הכנסה.

על פי הסדר הטיעון בין הצדדים, הוסכם כי הנאשם יודה ויורשע בעובדות כתב אישום המתוקן, הצדדים יטענו באופן חופשי לעונש, כאשר הוסכם כי הנאשם יופנה אל שירות המבחן על מנת שיערך תסקיר בעניינו ואל הממונה על עבודות השירות.

רקע ועובדות:

סימן המסחר Cialic הנו סימן מסחר הרשום בפנקס רשם סימני המסחר בתעודת רישום מספר 132488 לגבי טובין מסוג 5, הכוללים תכשירי רוקחות לטיפול באין אונות, אשר הזכויות בהן שייכות ל- Lilly Icoa LLC.

סימני המסחר Pfizer ו- Viagra הינם סימני מסחר הרשומים בתעודות רישום שמספרו 122161 ו- 119181 (בהתאמה) לגבי טובין מסוג 5 הכוללים תכשירי רוקחות לטיפול באין אונות. הצורה והצבע של טבלית ויאגרה רשומה כסימן מסחר 157650 לגבי טובין מס' 5 אשר הזכויות בהן שייכות לחב' Pfizer Products (להלן ביחד: "סימני המסחר").

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום לא היו הנאשמים בעלי סימני המסחר הרשומים, ולא הורשו לשווק מטעם בעלי סימני המסחר מוצרים מטעמים.

ויאגרה וסיאליס הן תרופות הרשומות בפנקס הרוקחים, המיועדות לטיפול באין אונות המכילות חומר תרופתי פעיל מסוג Tadalafil וביאגרה נמצא חומר פעיל מסוג Sildenafil. מכירתן של תרופות מותנית בבדיקה ובקבלת מרשם רפואי עובר הנפקתן (להלן ביחד: "התרופות ו/או הטבליות") ובכך שרכישתן תבוצע באמצעות בית מרקחת שהוא בפיקוח משרד הבריאות ועל ידי רוקח מוסמך.

תנאי ייצור לא מפוקחים, חומרי גלם ברמה ירודה שאינם תואמים לחומרים המצויים בתכשירים מקוריים, הובלה ואחסון מסוכנים שאינם מבוקרים על ידי משרד הבריאות משפיעים על טיב הכדור ויכולים לגרום לסיכון בבריאות הציבור אפילו עד מקרי מוות. משרד הבריאות אוסר על מכירה והפצה של התרופות מפרות נשוא כתב האישום במדינת ישראל.

תופעות הלוואי האפשריות משימוש בלתי מבוקר ב- Sildenafil כוללים בין היתר, שינויים בלחץ הדם, נדודי שינה, חרדה, איבוד הכרה, דימום תוך גולגולתי, פריאפיזם, התקף איכסמי, אירועי לב חמורים ומוות פתאומי (להלן ביחד: "התרופות").

בתקופה הרלוונטית לכתב האישום לא היו נאשמים 1-3 או מי מטעמם רוקחים או בעלי רישיון או בעלי רשות לשווק, לייצר לארוז, לאחסן תרופות על פי כל דין או היתר.

התרופות, נשוא כתב האישום, יוצרו על ידי גורם שזהותו אינה ידועה למאשימה, ללא פיקוח ובקרה של משרד הבריאות או כל גורם מוסמך אחר לגבי חומרי הגלם מהן יוצרו התרופות, תהליכי ייצור התרופות, תהליכי ההובלה והאחסנה של התרופות עד להנפקתן ללקוחות. כל המכירות המפורטות בכתב האישום נעשו שלא באמצעות בית מרקחת, מבלי שהוצג מרשם רפואי ומבלי שהקונים עברו בדיקת רופא עובר להנפקת התרופות המפרות המכילות את החומר הפעיל, תוך העמדת שלום הציבור ובריאותו בסיכון.

התרופות נשוא כתב האישום, הכילו מינונים שונים של הרכיב הפעיל בתרופה Sildenafil ואף מעל לרמה המומלצת, דבר המגביר את השפעת תופעות הלוואי על המשתמשים בהם וכן את הסיכון שבשימוש.

כמפורט להלן, תרופות אלא שווקו על ידי נאשמים 1-3, לכל דורש, ללא התייחסות לגילו, מצבו הרפואי, לרבות התייחסות למחלות כרוניות כדוגמת סכרת או לחץ דם, או שימוש בתרופות נוספות אותן נוטל הלקוח.

שימוש בתכשירים מזויפים שניתנים וניטלים ללא פיקוח רפואי חושף את המטופל למינונים גבוהים ולא ידועים, אינטראקציות בין תרופות, ותופעות לוואי מסכנות חיים.

מתחילת שנת 2017 עד 19.11.18 פעלו נאשמים 1-3 במסגרת רשת ההפצה ארצית למכירת תרופות, המפרות סימן מסחר (להלן: "התרופות המזויפות"), במסגרתה לכל אחד מהנאשמים יעוד תפקיד מוגדר, באופן בו הנאשמים 1-3 פעלו בצוותא חדא לשם מימוש מטרות הרשת: הפצת תרופות מזויפות באזור המרכז והצפון.

נאשם 3 (דניאל עמנו), שימש כמפיץ באזור המרכז, ביצע בפועל את מכירת התרופות המזויפות וכן נטל חלק בהעברת הכספים פרי העסקאות אל הנאשמים 1 ו-2 שכר עבודה.

שיטת קבלת הרווחים:

במסגרת הפצת התרופות המזויפות, נמנע נאשם 1 לקבל את הכספים ממכירות באופן ישיר ופעל בדרכים שונות כדי להסתיר את מקור הכסף, כמפורט להלן:

במקרה של לקוחות אשר שילמו במזומן, קיבלו הנאשמים 1 ו-2, את הכספים דרך "מזומן בזמן". שירות של בנק הדואר המאפשר הפקדה והעברת כספים. בהצטרף סכום במזומן של אלפי שקלים ממכירת הכדורים הנחו נאשמים 1 ו-2 את השליחים, וכן את נאשם 3, לבצע העברה של הכספים, דרך "מזומן בזמן", למכריו. לאחר שהשליחים ביצעו את העברה לאותם גורמים, פנו נאשמים 1 ו-2 אל אותם גורמים והנחו אותם כי עליהם למשוך את הכספים מבנק הדואר ולהעביר את הכספים אליהם או לעסקים שונים, לרבות "פיצוציות" מהן אסף נאשם 1 את הכספים בעצמו וזאת על מנת ליהנות מפירות העבירה, וכן שלא לקשור עצמו לעבירות או למקור הכספים שהתקבלו מהעבירות. בדרך זו העבירו נאשמים 1 ו-3, למעלה מ-200 אלף שקלים.

במקרה של לקוחות, אשר שילמו את תמורת העסקאות בכרטיס אשראי, התבצעה סליקה של התשלום עבור מכירת התרופות בעסק לגיטימי-מנגנון קבלת הכספים בוצע באמצעות כרטיסי אשראי אשר נסלקו בבית עסק "גרעיני עפולה-החמנייה" בטבריה. במסגרת זו קיבלו נאשמים 1-2 מלקוחות את פרטי כרטיס האשראי, סלקו בעצמם או על ידי אחרים, את העסקה בבית העסק. נאשם 1, משך את הכספים באמצעות רכישת מוצרים או כיסוי החוב לבית העסק.

תיאור המרמה:

התרופות המזויפות, נושא כתב האישום, לרבות אריזותיהן ומדבקות, סומנו בסימני המסחר, שלא על ידי בעל הסימן וללא רשותו, באופן העלול להטעות אדם אחר. כך, נחזו התרופות המזויפות להיות תרופות מקוריות אשר יוצרו על ידי בעלי סימני המסחר.

נאשמים 1-3 באופן מאורגן, הרכיבו את המוצרים ששיווקו ללקוחות למין הזמנת הבקבוקים, הזמנת מדבקות וכדורים מזויפים, וכלה בהדבקת מדבקות על הבקבוקים ומילוי כדורים לתוכם. כל זאת עשו הנאשמים 1-3 על מנת להציג בפני הרוכשים בכזב כי מדובר בכדורים מקוריים, אם בדרך של הצגת אריזה מקורית או אם בדרך של הצגת כדורים המזויפים הדומים בצורתם לכדורים מקוריים.

כחלק ממצג השווא, הפעילו נאשמים 1-2 שני אתרי אינטרנט. הקמה וניהול של אתרי האינטרנט ועדכון נועדו ליצור מצג שווא בפני גולשי האתר כי מדובר באתר מקצועי, אמין ומורשה למכירת תרופות מקוריות ומוצרי און. הפרסום באתרי האינטרנט כלל את פירוט התרופות הנמכרות, מחירי המוצרים, וכן שימוש בתמונות ומלל מקצועי, שנועדו לתמוך במצגי השווא כי מדובר בתרופות מקוריות ומוצרי און תוך יצירת מצג שווא כי מדובר באפיק מכירה והפצה לגיטימי ומורשה.

דרך נוספת בה פעלו נאשמים 1-2 על מנת להגדיל את היקפי המכירות הייתה באמצעות ניהול מאגר לקוחות אשר שימש, בין היתר, לשליחת אלפי מסרונים שיווק ללקוחות קיימים. באמצעות אותם מאגרים ייצרו נאשמים 1-2 קשר מתמשך עם אותם לקוחות ועדכנו אותם בדבר במבצעים שונים, באופן אשר יצר מצג שווא כי מדובר במנגנון לגיטימי של הפצת כדורים מקוריים. בין השאר, הציעו הנאשמים ללקוחותיהם מבצעים עונתיים דוגמת מבצעי Black Friday, הנחות כמו, הנחה בדמי משלוח וכו'.

כאשר נשאלו הנאשמים אודות מקורות התרופות אותן הם משווקים ומוכרים, הציגו הנאשמים מצג שווא לפי מדובר בתרופות מקוריות, אשר יוצרו על ידי בעלי סימני המסחר וכן הדגישו חוקיות עסקאות המכר אותן הם מבצעים וצינו כי הינם בעלי היתר שניתן להם מאת בעלי הזכויות למכור את התרופות המבוקשות.

המרמה המיוחסת לנאשמים 1-3 הינה בנסיבות המחמירות, המתבטאת בעובדה כי מדובר במרמה מאורגנת, רחבת היקף, לאורך זמן, ואשר כתוצאה ממצגי השווא אשר הוצגו ללקוחות, נרכשו על ידי הלקוחות תרופות מזויפות אשר עלולות לסכן את בריאותם ולגרום להם לחבלות.

עבירות מס:

הנאשמים 1-3 אינם בעלי תיק שומה ואינם בעלי עסק.

במועד שאינו ידוע במדויק למאשימה, אולם לא יאוחר משנת 2017, החלו הנאשמים לעסוק בשיווק, הפצה ומכירה של תרופות מפרות ותכשירי און הנחזים להיות מוצרים מקוריים כאמור לעיל.

הנאשם 3 חייב להודיע לפקיד השומה על התחלת התעסקות (להלן: "הודעה על התחלת התעסקות") על פי הוראות סעיף 134 ביחד עם הוראות סעיפים 131 ו- 132 לפקודה.

הנאשמים חייבים בניהול פנקסי חשבונות לפי סעיף 130 לפקודה ועל פי תוספת יא' להוראות מס הכנסה (ניהול פנקסי חשבונות), התשל"ג 1973. הנאשמים חייבים בהגשת דוח על הכנסתם לפי הוראות סעיף 166 לפקודה.

בהתאם להתנהלות האמורה, הפיקו הנאשמים, בתקופה הרלוונטית, הכנסות בסכום שלא יפחת מ- 200,000 ₪.

פרטי האישום המיוחסים לנאשם 3 הם: 2, 4, 14, 15, 17, 27, 28, 34 ו- 36.

טעוני הצדדים לעונש:

טיעוני המאשימה:

הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן האוחז בשבעה אישומים. כתב האישום מפרט דרך עבריינית מתוחכמת של מספר מעורבים ששמה למטרה להפיץ לכל דורש תרופות המפרות סימן מסחר, מבלי שמורשים לכך ומבלי לבדוק שהצרכנים רשאים לקבל תרופות אל, והכל לשם רווח אישי שגרפו. הנאשם 3, במשך תקופה של שנה ו- 11 חודשים. הנאשם 3, קשר קשר עם מספר אנשים לצורך הפצת הכדורים ברבים. רשת הפצה באזור המרכז, רשת הפצה שפעלה בכל הארץ, הוא היה מי שקיבל את פרטי ההזמנה מנאשם 2. היה יוצר קשר עם כוח קצה, מתאם מפגש ומוציא את המכירה לפועל.

חומרת מעשיו מתבטאת בכך שהיווה חלק מרשת הפצה מאורגנת ומתוחכמת. החבורה העבריינית פעלה ליצור רווח בלתי לגיטימי תוך פגיעה והעמדה בסיכון את בריאות הציבור, לצד פגיעה בזכות הקניין של חברות בעלות סימן מסחר ופגיעה בישראל כמדינה השומרת על קניין רוחני וזכויות היצירה. חלקו של הנאשם משמעותי שכן שימש כשליח היוצר קשר מול הלקוחות.

כתב האישום מפרט 5 מקרים בהם מכר הנאשם טבליות בעלות של 400 עד 600 ₪ בכל פעם, לכל קופסא שהכילה בין 30 ל-60 טבליות. באישום הרביעי אף הוצג מצג שווא ללקוח כי מדובר בתרופות מקוריות. היתה לו תרומה בהתארגנות הרשת לשם ביצוע רכישות של קופסאות ומדבקות ששימשו לחיבור התרופה ששווקה.

היקף הפעילות, אמנם כתב האישום מונה 5 אישומים, ואולם הנאשם העביר למעלה מ- 180,000 ₪, הוא היה צינור הזרמה מרכזי של כספים שהתקבלו מביצוע העבירות, כתב האישום מהווה קצה קרחון של פעילות רחבה יותר. באישום מס' 27 מצוין כי הנאשם נתפס ע לא פחות מ- 1,700 כדורים. דהיינו, כמות העסקאות בהן היה מעורב כשליח בואן המסחרי, התפיסות, מעידה על הפעילות הענפה של הנאשם במסגרת הפרשייה.

במרץ 2018, קודם לפרוץ בתיק זה, נתפס הנאשם במסגרת סיור שגרתי, נחקר ושוחרר על אותן עבירות, אך המשיך לבצען. דהיינו, הנאשם היה מודע לפסול שבמעשיו.

הערכים המוגנים שנפגעו הם שלום הציבור, הנאשם מכר כדורים ללא מרשם רפואי שמדובר בתכשירים המכילים פעילים המחייבים בדיקה רפואית והסיכון מתבטא בשני היבטים לא ידוע מי משתמש בתרופות ואין זה עשוי להשפיע על אותם אנשים שלוקחים את אותן תרופות.

הנאשם פגע בערך המוגן של הפרת סימני המסחר, פגיעה כלכלית בחברות בעלות סימן מסחר, בחיי מסחר תקינים ובמדינת ישראל, שאוכפת חוק ושומרת על זכות הקניין.

הנאשם פגע בחופש הבחירה של לקוחותיו שהציג במרמה תכשירים כתכשירים מקוריים.

באשר לפסיקה הנוהגת מדיניות הענישה ביחס לשליחים על כלל העבירות כולל מס' חודשי מאסר שיכול שירוצה על דרך של עבודות שירות ועד לשנת מאסר.

לטענת ב"כ המאשימה, לאור העובדה כי הנאשם עובד תקופה ארוכה, לא נפתחו כנגדו תיקים נוספים, אין מניעה לקבל את המלצת התסקיר שחורג מהמתחם. יחד עם זאת, הנאשם לא הסיר את מחדל המס ובנסיבות אלה, יש לקחת משקל זה בחשבון.

מטעם רשות המסים, טען נציג המאשימה, כי הנאשם הורשע בין היתר בעבירה של אי הודעה על בחירת התעסקות ואי הגשת הדוח לשנת 2017, כמו כן הורשע בשלל עבירות של ניהול פנקסים בשנת 2017 ו-2018. הפסיקה קבעה שמדובר באירוע שניתן לראות בהם כאירועים נפרדים שכן קיים שוני מהותי בין העבירות עצמן.

הערך המוגן העומד בבסיסו של כתב האישום מסוג זה עניינו אי דיווח על עצם קיום של עסק ושל היקף הפעילות העסקית באופן כזה המונע מרשות המסים לקבל את המידע הדרוש ולגבות את המיסים בהתאם ובמועדים הקבועים בחוק.

מעשיו של הנאשם גרמו לנזק לקופת המדינה באופן ישיר, פגעו באמון הציבור ובערך השוויון והנשיאה בנטל.

לחובה לנהל פנקסים באופן תקין תכלית כפולה, האחת יצירת מערכת שתקשה על הנישום להעלים הכנסות ולנפח הוצאות והשניה מתן אפשרות קלה ונוחה למפקחי רשות המסים לעמוד בכל זמן נתון על מצב העסק. לענין מידת הפגיעה, הנאשם הגיש דוחות לרשות המסים אך לא שילם את המס שנבע מהגשת הדוחות ומפעילותו העסקית. מדובר על החלטתו האישית של הנאשם לא לשלם מס בסך של 20,000 ₪, למרות שהמאשימה נאותה לתת לו את הזמן והאפשרות לשלם.

לענין נסיבות ביצוע העבירה, פעילותו העסקית של הנאשם שנבעה מפעילות לא חוקית, היא פעילות אשר מראש מפחיתה את הסיכויים לגילוי העבירות ובשונה ממצב דברים בו נישום מדווח על התחלת התעסקות אך לא מקיים את החובות באופן תדיר. הנאשם פעל מתחת לרדאר, שימש כשליח ואף יותר מזה. מדובר בהעברת כספים במזומן מיד ליד.

הפעילות של הנאשם הפיקה הכנסה לנאשם עצמו וכפי שהוא דיווח בסך של כ- 112 אלף ₪, הרווח הוא שעמד לנגד עיניו של הנאשם.

נציג רשות המסים עתר להשית על הנאשם עונש מאסר שינוע בין ששה חודשי מאסר ועד ל- 12 חודשי מאסר, קנס בין 8,500 ₪ ל- 29,000 ₪.

לנאשם הרשעה קודמת בהחזקה ושימוש בסם.

טיעוני ההגנה:

הנאשם הינו החוליה האחרונה והכי פשוט משמעותית בהיררכיה של קבוצת ההפצה, שימש כשליח. כתב האישום הוא כתב אישום רחב, מכיל עשרות אישומים ואולם, חלקו של הנאשם הוא ששה אישומים, דהיינו 6 מעשי מכירה מתוך 27.

כתב האישום אולי חמור, אך צריך לאבחן את חלקו של הנאשם בתוך הסיפור הרחב וחלקו מאוד מצומצם. גם מבחינת שיטת העבודה, מדובר בשיטה לא מתוחכמת במיוחד. סך המכירות של הנאשם מסתכמות בסכום כולל של 2,230 ₪. מדובר בהיקף מינורי בלבד.

ב"כ הנאשם עתר כי יקבע כי חלקו של הנאשם נמוך באופן יחסי.

מבחינת רמת הענישה, קיימים מקרים הדומים לעניינו, שניתן להסתפק בענישה בדמות של"צ או מאסר מותנה וקנס.

לענין נסיבות ביצוע העבירה, מדובר בנאשם בן 24, נעדר עבר פלילי רלוונטי, לקח אחריות מלאה על המעשים ברגע הראשון, הודה מיידית, בלי לנהל הליך סרק. תסקיר שירות המבחן מתאר את המצב המשפחתי המורכב והקשה של הנאשם, כמו גם מצבו הפיזי של הנאשם אשר עבר תאונת עבודה קשה בגיל 18 שעד היום הוא סובל באופן ממשי בעטיה. הנאשם מסייע לפרנס את אחיו, מתפרנס בדוחק.

הנאשם מבקש להסדיר את המחדל של רשות המסים, הוא שילם את הקנס, ונותר חוב של 20,000 ₪, אותו מתכוון הנאשם לשלם, אך עניין זה לוקח זמן והוא לא סבר כי נכון להורות על עיכוב ממושך.

שירות המבחן מציין בתסקירו כי הנאשם נעדר דפוסים עברייניים מושרשים, הליך המעצר וגם ההליך העיקרי מהווים גורם מרתיע עבורו, חידדו את חומרת מעשיו והוא מבין את מצבו והסיכון שבו העמיד אנשים אחרים. לצד הקושי בהליך השיקומי, הנאשם התגייס לתכנית של שירות המבחן, שנקטעה בזמן הקורונה ושואף להמשיך לתפקד באופן נורמטיבי.

על כן עתר כי יאומצו המלצות שירות המבחן.

הנאשם בדברו האחרון:

בדברו האחרון הביע הנאשם צער על מעשיו, טען כי נוטל אחריות מלאה על מעשיו והדגיש כי עבר חיים לא קלים.

תסקיר שירות המבחן:

בעניינו של הנאשם הוגשו 2 תסקירי שירות המבחן.

מהתסקיר הראשון שהוגש בעניינו של הנאשם, ביום 8/9/19, עולה כי הנאשם, רווק, מתגורר עם אביו, עובד בעבודות מזדמנות ושוהה בתנאי מעצר בית לילי. הנאשם בעל 11 שנות לימוד, סיים לימודיו ללא תעודת בגרות. לדבריו, בגיל 19, התגייס לשירות צבאי ושירת שירות צבאי מלא כנהג.

מגיל צעיר השתלב הנאשם לשוק העבודה ועבד בעבודות מזדמנות ובתחומים שונים. לדבריו, לאחר שחרורו משירות צבאי, התקשה לגבש סדר חיים, נעדר מסגרת מארגנת ולא עבד באופן קבוע ויציב. בתקופה זו ביצע את העבירות הנדונות.

מאז מעצרו לא עבד הנאשם למשך תקופה ממושכת ושהה בתנאי מעצר בית. בתקופה האחרונה, ולאחר הקלה בתנאי מעצרו, למשך כחודשיים עבד במאפייה ופוסטר מעבודתו עקב קיצוצים. בחודשים האחרונים עובד באופן לא רציף בשיפוצים, ניקיון. בעקבות מעצרו צבר חובות כלכלים רבים ונדרש להחזיר כספים שלוו לו בני משפחה וחברים.

הנאשם תאר בפני שירות המבחן כי החל להשתמש באלכוהול ובסם מסוג קנאביס בנסיבות חברתיות. בגיל 18

נפצע בגבו במהלך עבודתו ונזקק לאשפוז ממושך, מאז סובל מכאבי גב ונוטל משככי כאבים. על רקע האמור החל להשתמש בקנאביס באופן יום יומי.

מאז מעצרו בתיק הנוכחי הפסיק השימוש בסמים בכלל, ואולם, פנה למרפאת כאב לבחינת האופציות הטיפוליות ואפשרות קבלת אישור לשימוש בקנאביס. הנאשם לא רואה עצמו כמי שפיתח תלות בסם.

לאורך תקופת האבחון מסר שתי בדיקות שתן אשר נמצאו נקיות משרידי סם.

לנאשם אין הרשעות קודמות, קיים תיק מב"ד שעניינו גידול יצור סמים, החזקת חצרים לעישון או הכנת סמים והחזקת סמים שלא לצריכה עצמית, בגינו הוגש כתב אישום.

הנאשם מגיע מרקע משפחתי מורכב, גדל ללא דמויות הוריות מכוונות. בעקבות השימוש בסם נחשף להתנהלות בעייתית ושולית, התקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים וקיים קשרים עם חברה שולית. לצד אלו, התרשם שירות המבחן כי הנאשם נעדר דפוסי עברייניים מושרשים וכי הליך המעצר וההליך המשפטי מהווים עבורו גורם מרתיע ומציב גבול, חלה הפחתה ברמת הסיכון במצבו.

ברקע לביצוע העבירות, תיאר הנאשם כי משפחתו הייתה נתונה במצב כלכלי קשה והוא חש אחריות לסייע להם. מסר כי אחר, ששירת עמו בצבא, הכיר לו את נאשם מספר 2, אז התקשה לעמוד בפיתוי שהוצע לו לרווח כלכלי משמעותי וקל.

לגרסתו, הוצג לו בתקופה הראשונית כי מדובר בעסק לגיטימי המתנהל על פי חוק, עם זאת, בהמשך, לקח אחריות על כך כי גם לאחר חקירתו הראשונית על ידי המשטרה והבנתו הבעייתית שבהתנהלותו התקשה להפסיק והמשיך לבצע את העבירות לצורך רווח כספי זמין וקל.

הנאשם הדגיש כי באותה עת לא הפעיל שיקול דעת, והיה ממוקד בצרכיו שלו המידיים ורצונו לעזור כלכלית לבני המשפחה. ראה עצמו כבעל תפקיד חלקי בביצוע העבירות, כמי ששינע את הכדורים וקיבל תשלום עבור עבודתו ולא כמי שאחראי על ארגון העסק והרחבתו.

ההליך חידד עבורו את חומרת מעשיו ובעיקר מבין את הסיכון בו העמיד אחרים, תופעות הלוואי מהם אחרים סבלו בעקבות נטילת הכדורים ומבין כי התנהלותו הייתה עלולה להוביל לנזק ממשי או לקיחת חיים.

באותה עת הקל ראש במעשיו, וביקש לצמצם ידיעותיו, כדרך התמודדות עם מצבו.

הנאשם הביע חרטה בפני שירות המבחן ותאר תחושת בושה ואשמה המלוות אותו לאורך התקופה.

להערכת שירות המבחן, לאחר סיום שירותו הצבאי של הנאשם, חלה הדרדרות במצבו הרגשי, הוא נעדר מסגרת מארגנת, הגביר תדירות צריכת הסמים וסביב מצוקתו ומצוקת משפחתו ומחויבות שמגלה להם, התקשה להציב לעצמו גבולות פנימיים ופנה להתנהלות שולית כפי שעולה מביצוע העבירות הנדונות.

שירות המבחן מתרשם כי הליך המעצר מהווה הרתעה והציע כי הנאשם ישתלב בהליך טיפולי במסגרת השירות.

מהתסקיר שהוגש בעניינו של הנאשם ביום 20/1/20, עולה כי הנאשם השתלב בעבודה כנהג עוד ובמסגרת שירות המבחן, השתלב בתכנית "אפיקים" שהינה תכנית ייעודית לקידום צעירים בתחום הלימודים והתעסוקה, מטעם משרד העבודה והרווחה. הנאשם מגיע למפגשים עם מלווה תעסוקתית ומביע שביעות רצון מהקשר עם המלווה התעסוקתית ומסר כי רוכש כלים מקדמים להתמודדות מול מעסיקים.

הנאשם חזר לנהל קשר חלקי עם אמו, אביו נישא בשנית והוא מתגורר בדירת המשפחה באופן חלקי, נוכח מורכבות הקשר בינו לבין האב ובת זוגתו החדשה.

הנאשם לדבריו, לא משתמש בסמים מזה כשנה וחצי ודגימת השתן שמסר נמצאה נקייה משרידי סם.

הנאשם סירב להשתלב בקבוצה לטיפול בהתמכרויות מאחר שלתפיסתו אינו סובל מבעיית התמכרות או שימוש לרעה בסמים. שירות המבחן מתרשם כי סירובו יתכן וקשור לתחושת התיג הנלווית לכך.

הנאשם מגיע בהתמדה למפגשים עם מרכזת תכנית אפיקים, מבטא מוטיבציה ורצון להשלים השכלה תיכונית, לרכוש תעודת בגרות ואף לרכוש מקצוע. הנאשם מבטא מוטיבציה לשינוי ורצון לניהול אורח חיים נורמטיבי.

נכון למועד התסקיר השני, עולה כי הנאשם הורשע בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית, מחודש 10/18 ונדון לעונשים של מאסר על תנאי ופסילת רישיון נהיגה על תנאי. לא קיימים כנגדו תיקי מב"ד נוספים.

ההליך המשפטי מהווה עבור הנאשם גורם מרתיע ומציב גבול ובכך פוחת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק.

בסיכומי של תסקיר ממליץ שירות המבחן כי הנאשם יופנה לפן השיקומי טיפולי ויוטל על הנאשם צו מבחן למשך שנה, במהלכה ימשיך לשתף פעולה עם תכנית אפיקים וכן ימשיך למסור בדיקות שתן בשירות.

שירות המבחן נמנע מהמלצה להימנע מהרשעתו בדין וממליץ על ענישה צופה פני עתיד כמאסר על תנאי לצד צו מבחן למשך שנה. במידה ובית המשפט ישקול להטיל ענישה קונקרטית, מציין שירות המבחן כי מצא את הנאשם מתאים לביצוע צו של"צ.

דין והכרעה:

תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתווה הדרך בה על בית המשפט לפסוע בבואו לגזור את דינו של נאשם אשר הורשע בדין.

בשלב הראשון, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובמדיניות הענישה הנהוגה. לאחר מכן, יגזור בית המשפט את עונשו של הנאשם (בעניינו הנאשמת) בתוך מתחם העונש ההולם שנקבע על ידו, תוך התחשבות גם בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, בהתאם לסעיף 40יא לחוק.

מעשיו של הנאשם פוגעים פגיעה קשה ומשמעותית בערכים חברתיים מוגנים לא מעטים.

במעשיו של הנאשם, יש כדי לסכן באופן ניכר את שלום הציבור ואת בריאותו, שכן הופקו תרופות שאינן מקוריות ללא בקרה של משרד הבריאות או כל גורם מוסמך אחר, הן הונפקו ושווקו לציבור ללא בדיקה מוקדמת של רופא, ללא מרשם רפואי, הגם שאפילו התרופות המקוריות מחייבות בדיקה רפואית, והנחייה באשר למינון הנכון לנטילת התרופה.

מעבר לכך יש במעשיו של הנאשם כדי לפגוע בזכויות יוצרים של חברות וכן לפגוע בזכויות קנייניות שלהן, עוד היו במעשיו כדי לפגוע בחיי מסחר תקינים. בעבירות אלה יש כדי לפגוע בשוויון בנטל הנשיאה במס ובגביית תקינה של המס, ערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס, נדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ופעילות התקינה של הרשויות הציבוריות. עבריינות מס בכלל, פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה ובתשתית האמון הנדרש בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס.

לעניין זה יפים הדברים שנכתבו ברע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל, פ"ד נח (4), 381:

" [...] בית משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמירקם החברתי, ופגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ופעילות התקינה של הרשויות הציבוריות. העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צורכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מרמה מתוחכמים, קשים לאיתור. כבר נאמר לא אחת בפסיקת בית משפט זה כי על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בעבריינות הכלכלית לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה..."

בקביעת מתחם העונש יש להביא בחשבון, כי לצד החומרה שבמעשיהם של הקושרים, חלקו של הנאשם היה מצומצם, והוא היה החוליה האחרונה שבשרשרת ההפצה - שליח, אשר שימש כמפיץ באזור המרכז, ביצע בפועל את מכירת התרופות המזויפות וכן נטל חלק בהעברת הכספים אל הנאשמים 1 ו-2 תמורת שכר עבודה - ועל כן חומרת מעשיו נופלת במעט מזו של המעורבים האחרים במיזם.

עיון בפסיקה מלמד כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים החל ממאסרים קצרים ועד למאסרים לתקופות משמעותיות, כל מקרה ונסיבותיו, כך למשל:

רע"פ 9102/15 רועי פאר נגד מדינת ישראל (26.01.16), המבקש הודה והורשע בעבירות שעניינן מכירת ושיווק כדורים שנחזו להיות תרופות לטיפול באין אונות, זאת ללא מרשם רופא, לא באריזה המקורית ותוך הפרת סימן המסחר הרשום עליהם. בית משפט השלום גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות וקנס על סך 150,000 ₪. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, והעמיד את עונשו של המבקש על 10 חודשי מאסר בפועל. יצוין כי מדובר בהחזקה ובסחר של אלפי יחידות מהחומרים, והפצתם בין היתר באמצעות שליחים.

רע"פ 8797/14 יצחק שושנה נגד מדינת ישראל (4.1.15), המבקש הינו בעלים של חנות לאביזרי מין, הורשע במכירת כדורי ויאגרה, סיאליס, ולויטרה מזויפים ללקוחות החנות, במספר הזדמנויות שלא עלה על 15 פעמים, וכן החזיק כדורים כאמור. נגזרו עליו 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס על סך 20,000 ₪.

רע"פ 6987/10 רוני בנימין נגד מדינת ישראל (04.10.10), המבקש הורשע בעבירות הפצה והחזקה של טובין שסומנו בלא רשות בעל הסימן, שיווק תכשיר שלא באמצעות בית מרקחת ומכירה רשלנית של תרופה, בגין הפצה והחזקה של כדורי ויאגרה וסיאליס מזויפים בכמות של מאות כדורים. בית משפט השלום גזר עליו 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל, 12 חודשי מאסר על תנאי, קנס על סך 15,000 ₪ וחתימה על התחייבות..

עפ"ג (מרכז) 109-05-16 רוני בנימין נגד מדינת ישראל (08.11.16), למערער יוחסו שלושה אישומים בעבירות שעניינן מכירה והפצה של תרופות ותכשירים רפואיים המיועדים לטיפול באין אונות, מסוג ויאגרה, סיאליס וטייגר קינג, שהיו מזויפים. בית המשפט גזר עליו 8 חודשי מאסר בפועל, הפעלת 2 מאסרים על תנאי בחופף זה לזה ובמצטבר לעונש המאסר שהוטל עליו בתיק זה, כך שסה"כ ירצה הנאשם 20 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור והורה כי המאסרים על תנאי בני 12 ו-4 חודשים שהופעלו במצטבר, יחפפו את עונש המאסר בן 8 חודשים כך שסה"כ ירצה המערער 16 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ (שלום חדרה) 42918-10-17 יחידת תביעות להב 433 נ' עודד עופר: הנאשם הודה והורשע בעובדות כתב אישום אשר ייחס לו החזקת ויאגרה מזויפות ומכירת ויאגרה מזויפת בשלושה מקרים, בהם הנאשם מכר טבליות בעלות של 400 ₪ כל פעם ובעת מעצרו נתפסו כ- 1500 כדורים מזויפים ומוצרי און. מתחם הענישה שנקבע הינו בין חודשיים מאסר שיכול שירוצו על דרך של עבודות שירות ועד ל- 12 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ (תל אביב) 10037-07-11 מדינת ישראל נגד מריו פטלביץ (12.09.13), הנאשם הודה והורשע בעבירות טיפול רשלני בתרופות או חומר רעיל (ריבוי עבירות), עיסוק במכירה ובהפצה של טובין שסומנו בלא רשות בעל הסימן (ריבוי עבירות), הפרת טובין מפרים לשם מסחר, אי קיום חובת מרשם, מכירה קמעונאית של תכשיר מרשם שלא בידי רוקח, שיווק תכשיר שלא באמצעות בית מרקחת, מכירת תכשירים שלא בארזות המקוריות. בית המשפט, בהתחשב בשיהוי הניכר בהגשת כתב האישום (חלוף למעלה מארבע שנים), גזר עליו 6 חודשי מאסר על תנאי, צו של"צ בהיקף של 200 שעות וקנס בסך 20,000 ₪.

ת"פ (קרית גת) 27644-10-13 מדינת ישראל נגד אילן דוד (29.09.14), נאשם 2 הודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בעבירות הפצת טובין ללא רשות בעל הסימן, החזקת טובין מפרים וקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. בית המשפט כיבד הסדר טיעון אליו הגיעו הצדדים וגזר עליו 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות, 10 חודשי מאסר על תנאי, קנס על סך 2,000 ₪ והתחייבות. על נאשם 1, שהורשע במספר רב של אישומים ולגביו המאשימה עתרה לעונש של 15 חודשי בפועל וב"כ הנאשם לשנת מאסר, גזר בית המשפט 15 חודשי מאסר בפועל, קנס בסך 10,000 ₪ ועוד עונשים נלווים.

ת"פ (ראשון לציון) 12949-05-12 מדינת ישראל נגד דן גבע (28.05.14), נאשם 2 הודה והרשע בעבירות קשירת קשר לפשע, מעשה פזיזות ורשלנות (ריבוי עבירות), החזקה של טובין שסומנו ללא רשות בעל הסימן (ריבוי עבירות), מעשה פזיזות ורשלנות בצוותא עם אחר (ריבוי עבירות), החזקה בצוותא עם אחר של טובין

שסומנו בלא רשות בעל הסימן. בית המשפט גזר עליו 3 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שרות, מאסר על תנאי וקנס על סך 10,000 ₪.

בנסיבות האמורות אני קובעת כי מתחם הענישה נע בין עונש מאסר בפועל שיכול שירותה על דרך של עבודות שירות ועד ל- 12 חודשי מאסר לריצוי בפועל.

בגזירת עונשו של הנאשם, על בית המשפט להתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם - נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. הנאשם יליד 1996, יש לו עבר פלילי בעבירה של החזקת סמים לצריכה עצמית, בגינה נדון לעונש מאסר מותנה.

כעולה מתסקירי שירות המבחן, לנאשם רקע משפחתי מורכב ונסיבות חיי אינן פשוטות, הנאשם נעדר מילדותו מסגרת משפחתית תומכת ומכווניה ולצד זה חש הנאשם מחויבות גדולה כלפי משפחתו ומנסה לסייע בפרנסת המשפחה.

הנאשם השתלב במסגרת תכנית אפיקים, ועובר שם טיפול עם מלווה תעסוקתית וכן התמודדות מול סמכות והכרת זכויות, הוא מבטא מוטיבציה ורצון להשלים השכלה תיכונית, לרכוש תעודת בגרות ואף לרכוש מקצוע. הנאשם מבין כי זהו תהליך ארוך והוא מבטא מוטיבציה, מחויבות ואחריות לתהליך זה ועל כך יש לברך.

מתסקירי שירות המבחן עולה כי הנאשם מבטא מוטיבציה לשינוי ורצון לניהול אורח חיים נורמטיבי, מבטא הבנה לחומרת מעשיו ומביע חרטה וצער על כך שהיה במעשיו כדי לפגוע באחרים שצרכו את התרופות המזויפות, ללא כל פיקוח רפואי.

אלה צריכים להילקח בחשבון במסגרת גזירת הדין.

שירות המבחן המליץ להסתפק בעניינו של הנאשם בענישה צופה פני עתיד, או לכל היותר בענישה בדמות של"צ, ההגנה ביקשה לאמץ מתחם זה בעוד שבאי כוח המאשימה, סבורים כי יש לגזור על הנאשם עונש מאסר בפועל, שירותה על דרך של עבודות שירות ועד לעונש מאסר בן 12 חודשים, וזאת בין היתר, בהינתן העובדה כי הנאשם לא הסיר את המחדל.

התלבטתי ארוכות אם ראוי להטיל על הנאשם מאסר קצר שירותה בעבודות שירות, לצד רכיבים נלווים, ואולם, בסופו של דבר, לאחר עיון בתסקירי שירות המבחן, שמיעת הצדדים כמו גם הנאשם, במסגרת הטיעונים לעונש סבורתני כי החברה והנאשם יפיקו תועלת רבה יותר מענישה בדמות של"צ מאשר בענישה על דרך של מאסר על דרך של עבודות שירות.

סוף דבר

א. אני גוזרת על הנאשם עונש של"צ בהיקף של 300 שעות, בהתאם לתכנית של"צ שתגובש על ידי שירות המבחן ותוגש לעיוני בתוך 21 יום מהיום.

ב. ניתן בזאת צו מבחן כנגד הנאשם למשך שנה, הובהר לנאשם כי אם לא יעמוד בתנאי הצו, יוכל בית המשפט לדון מחדש בעניינו.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור הנאשם במשך שלוש שנים מהיום עבירה מהעבירות בגין הורשע.

ד. קנס בסך 20,000 ₪ או 4 חודשי מאסר תמורתם. הקנס ישולם בפריסה ל- 10 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, כשהראשון בהם ביום 1/11/20 והבאים אחריו בכל ראשון לחודש שלאחר מכן. לא ישולם תשלום במועדו, יעמוד כל הסכום לפרעון מיידי.

ניתן בזאת צו כללי למוצגים; חילוט, השמדה, השבה לבעלים וזאת על פי החלטת קצין חקירות ממונה.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי כחוק.

עותק גזר הדין יועבר לשירות המבחן ואל הממונה על עבודות השירות.

ניתן היום, ה' תשרי תשפ"א, 23 ספטמבר 2020, במעמד הצדדים.